യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 191

ശ്രീരാമ ഉവാച .
ഏവം ചേത്തന്മുനിശ്രേഷ്ഠ പരമാർഥമയം ജഗത് .
സർവദാ സർവഭാവാത്മാ നോദേതി ന ച ശാമ്യതി .. 1
ഭ്രാന്തിരേവേയമാഭാതി ജഗദാഭാസരൂപിണീ .
ഭ്രാന്തിരേവാപി വാ നൈവ ബ്രഹ്മസത്തൈവ കേവലാ .. 2
ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
കാകതാലീയവദ്ബ്രഹ്മ യദ്ഭാതീവാത്മനാത്മനി .
സ തേനൈവാത്മനാത്മൈവ ജഗദിത്യവബുധ്യതേ .. 3
ശ്രീരാമ ഉവാച .
കഥം തപത്യഹോ/ദിക്കം സർഗസ്യാദൗ പരത്ര ച .
കഥം ഭിത്ത്യാ വിനാ ഭാതി വദ ദീപപ്രഭാ മുനേ .. 4
ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ഇത്ഥംരൂപമിദം ഭാതി ചിതിരൂപപ്രഭാപ്രഭാ .
പശ്യ-സൈ/വാത്മനാ//സ്തേ യത്/പ്രകാശാദിഭിരേവ ച .. 5
ഭിത്തൗ പ്രകാശോ ഭാതീവ തത്കുഡ്യം ഭാസനം ച തത് .
ദൃശ്യസ്യാസംഭവാദാദൗ വക്താ ദ്രഷ്ടാ പ്രദൃശ്യതാമ് .. 6
തസ്മാദ്ദ്രഷ്ടാസ്തി നോ ദൃശ്യം നൈവാസ്/തീദ-മനാമയമ് .
ചിത്പ്രഭൈവാത്മനാ ഭിത്തിർഭവത്യാഭാസനം തഥാ .. 7
ദ്രഷ്ടൃദൃശ്യാത്മികൈകൈവ സ്വാത്മനൈവ വിരാജതേ .
സ്വപ്നാദിഷു യഥേഹാദ്യ ദ്രഷ്ടൃദൃശ്യാത്മികാ സതീ .. 8
ചിദ്ഭാത്യേവ ഹി സർഗാദൗ കചന്തീ ഭാതി സർഗവത് .
ഭാസനീയം ച ഭാനം ച രൂപം യത്ര സ്വയംപ്രഭാ .. 9
ഏകൈവ ചിത്ര്ത്രയം ഭൂത്വാ സർഗാദൗ ഭാതി സർഗവത് .
ഏഷ ഏവ സ്വഭാവോ/സ്യാ യദേവം ഭാതി ഭാസുരാ .. 10
ഏതത്തു സ്വപ്നസംകല്പനഗരേഷ്വനുഭൂയതേ .
ഇത്ഥം നാമ തപത്യേഷാ ചിദ്ദീപ്തിഃ പ്രഥമോദിതാ .. 11
നഭസ്യേവ നഭോരൂപാ യദിദം ഭാസതേ ജഗത് .
അനാദ്യന്തമിദം തസ്യാഃ സർഗാഃ സർഗാത്മഭാസനമ് .. 12
സ്വഭാവഭൂതമസ്മാകം ത്വിദം ഭാതി മഹാത്മനാമ് .
ഭാസ്യഭാസകസംവിത്തിർനശ്യതി പ്രതിഭാമിതാ .. 13
തദാ തു നാമ സർഗാദൗ നാസീദ്/ഭാസ്യോ ന ഭാസകഃ .
മിഥ്യാജ്ഞാന-വശാദേവ സ്ഥാണൗ പുംസ്പ്രത്യയോ യഥാ .. 14
തഥാത്മനി ദ്വിതാഭാനാച്ചിത്തേ ദ്വൈതവിഭാസനമ് .
സർഗാദൗ ന ച ഭാസ്യോസ്തി ന ച വാ നാസ്തി ഭാസകഃ .. 15
കാരണാഭാവതോദ്വൈതം ചിദ്ദ്യോമാഭാതി കേവലമ് .
കിം നാമ കാരണം ബ്രൂഹി സർഗാദൗ ചിതി വസ്തുതഃ .. 16

അഭാവാദർഥദൃഷ്ടീനാം ചിദേവേത്ഥം പ്രകാശതേ .
ജഗദ്ഭാനമിദം യത്തന്ന ജാഗ്രന്ന സുഷുപ്തകമ് .. 17
ന സ്വപ്നോസംഭവാദ്ദൃശ്യം കേവലം ബ്രഹ്മ ഭാസതേ .
ചിന്മാത്രവ്യോമസർഗാദാവിത്ഥം കചകചായതേ .. 18
യത്സ്വമേവ വപുർവേത്തി ജഗദിത്യജഗന്മയമ് .
ചിന്മാത്രവ്യോമസർഗാദാവിത്ഥം ഭാതി വികാസനമ് .. 19
യദിദം ജഗദിത്യേവ ശൂന്യത്വാമ്ബരയോരിവ .. 20

ബു+ദ്ധ്വാ ച യാവ+ത്സ്വനു-ഭൂതിയുക്തം
സ്ഥാതവ്യ-മേതേന വികല്പമുക്തമ് .
പാഷാണമൗനം കുജനേന തൂക്തം
ന+ ഗ്രാഹ്യ-മജ്ഞേന ഹി ഭുക്ത-മുക്തമ് .. 21

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു
നിർവാണ പ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ മഹാവാദ-ബോധനം (തത്ത്വാനുസംധാനം)
നാമൈക-നവ+ത്യധിക-ശതതമഃ സർഗഃ .. 191 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
9.1.2024